Varhaiskasvatuksen kesäajan hoitopaikkatakuu

Sivistyslautakunta 03.11.2026 § 107
89/12.06.00/2026

Valmistelija Varhaiskasvatuspäällikkö Maiju Oksanen

Ulvilan kaupungin varhaiskasvatuksessa ehdotetaan kunnallisen varhaiskasvatuksen kesäajan hoitopaikkatakuun käyttöönottoa. Käyttöön otettavalla järjestelyllä tavoitellaan lapsiystävällistä mallia, joka mahdollistaa lasten kesäajan poissaolojen aikaisemman ja luotettavamman ennakoinnin sekä resurssien tarkoituksenmukaisen kohdentamisen. Malli perustuu vapaaehtoisuuteen. Jokaiselle lapselle järjestetään kesällä varhaiskasvatuspaikka, jos perheelle tulee perusteltu äkillinen hoidontarve.

Koska kyseessä on uusi toimintamalli, esitetään hoitopaikkatakuu otettavaksi käyttöön kokeiluna kesälle 2027. Kokeilun jälkeen arvioidaan mallin vaikutukset palvelujen käyttöön, asiakasmaksutuloihin, henkilöstöresurssien kohdentamiseen sekä perheiden kokemuksiin ennen mahdollista vakinaistamista.

Hoitopaikkatakuu tarkoittaa perheelle järjestettävää mahdollisuutta keskeyttää lapsen osallistuminen varhaiskasvatukseen kunnallisessa varhaiskasvatuksessa kesä- ja heinäkuuksi ja säilyttää tästä huolimatta lapsella varhaiskasvatuspaikka. Hoitopaikkatakuun aikana perheellä on oikeus Kelan kotihoidon tukeen niiden lasten osalta, joilla kotihoidon tuen lakisääteiset ehdot täyttyvät.

Hoitopaikkatakuun mahdollistaminen kunnallisessa varhaiskasvatuksessa kesäajalle 1.6.–31.7. tukee perheiden mahdollisuutta suunnitella perheiden yhteistä kesäaikaa. Samalla se vaikuttaa kesäajan varhaiskasvatuksen järjestämiseen ja turvaa kunnan mahdollisuuden suunnitella kesäajan henkilöstö- ja tilaresursseja tehokkaammin. Valmistelussa arvioitiin myös maksuihin tai sanktioihin perustuvaa toimintamallia, mutta hoitopaikkatakuun katsottiin tukevan paremmin lapsi- ja perhemyönteisiä palveluperiaatteita sekä olevan hallinnollisesti kevyempi toteuttaa.

Maksuton kesä-heinäkuu myönnetään, mikäli lapsi on yhtäjaksoisesti poissa kunnallisesta varhaiskasvatuksesta 1.6.–31.7. välisen ajan hoitopaikkatakuusopimuksen mukaisesti. Paikkaa ei kyseisenä aikana irtisanota, mutta paikkaa ei voi käyttää. Varhaiskasvatusmaksu peritään 1.8. alkaen, vaikka lapsen loma jatkuisi elokuun puolelle.

Kesäajan kunnallisen varhaiskasvatuksen hoitopaikkatakuun ehdot:

1. Lapsen varhaiskasvatus voidaan keskeyttää 1.6.–31.7. väliseksi ajaksi kahdeksi (2) kalenterikuukaudeksi sopimalla siitä ennakkoon varhaiskasvatuksen esihenkilön (varhaiskasvatuspäällikkö, päiväkodin johtaja) kanssa.

2. Huoltaja ja varhaiskasvatuksen esihenkilö tekevät kirjallisen sopimuksen hoitopaikkatakuusta ennen keskeytystä. Varhaiskasvatuspaikkaa ei tarvitse irtisanoa, vaan katko tehdään kahden kuukauden ajalle varhaiskasvatuksessa.

3. Ulvilan kaupunki sitoutuu osoittamaan lapselle varhaiskasvatuspaikan 1.8. alkaen ensisijaisesti lapsen aiempaan toimipaikkaan tai muuhun toiminnan järjestämisen kannalta tarkoituksenmukaiseen toimipaikkaan.

4. Hoitopaikkatakuun edellytyksenä on, että sopimus tehdään koko ajalle 1.6.–31.7.

5. Sopimus hoitopaikkatakuusta raukeaa, mikäli perhe tarvitsee varhaiskasvatusta ennen sopimuskauden päättymistä. Varhaiskasvatus järjestetään mahdollisimman nopeasti. Paikka voidaan osoittaa myös muusta toiminnan järjestämisen kannalta tarkoituksenmukaisesta toimipaikasta. Kelan kotihoidontukea ei ole mahdollista saada kyseiseltä ajalta, jos hoitopaikkatakuu puretaan.

6. Pyyntö sopimuksen purkamisesta tehdään kirjallisesti varhaiskasvatuksen ilmoittamalla tavalla.

Lapsivaikutusten arviointi:
Hoitopaikkatakuu tukee mahdollisuutta viettää pidempi yhtäjaksoinen aika oman perheen kanssa kesäaikana. Pitkä kesäjakso voi vahvistaa lapsen ja huoltajien välistä vuorovaikutusta sekä mahdollistaa rauhallisemman arjen ilman varhaiskasvatuksen päivittäistä rytmiä.

Mallilla ei rajoiteta lapsen oikeutta varhaiskasvatukseen, vaan varhaiskasvatuspaikka säilyy keskeytyksen ajan. Mikäli perheen tilanteessa tapahtuu ennakoimaton muutos, lapselle järjestetään varhaiskasvatuspaikka mahdollisimman nopeasti.

Kesäajan henkilöstöresurssien tarkoituksenmukaisempi kohdentaminen tukee myös palvelun laatua niille lapsille, jotka käyttävät varhaiskasvatusta kesäaikana.

Kokonaisuutena vaikutukset lapsiin arvioidaan myönteisiksi.

Ulvilan kaupungin hallintosäännön 23 §:n mukaan sivistyslautakunta tehtäväalueellaan päättää toiminnassa perittävistä maksuista, taksoista, vuokrista ja laskutusperusteista, jollei toisin ole säädetty tai määrätty.

Esittelijä

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Vepsä Kimmo

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää:

1. ottaa käyttöön kunnallisen varhaiskasvatuksen kesäajan hoitopaikkatakuun kokeiluna ajalle 1.6.–31.7.2027 esittelytekstissä kuvattujen ehtojen mukaisesti;
2. että hoitopaikkatakuun vaikutukset arvioidaan kokeilun jälkeen ennen mahdollista toimintamallin vakinaistamista; sekä
3. valtuuttaa varhaiskasvatuspäällikön antamaan tarkemmat toimeenpano-ohjeet ja laatimaan hoitopaikkatakuussa käytettävät sopimuslomakkeet.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.